

Rapport
2021:19

Deltakerundersøkelsen for barnehage- styrere 2021

Resultater fra en spørreundersøkelse blant barnehage-
styrere som har tatt videreutdanning

Cay Gjerustad, Ann Cecilie Bergene og Siri Brorstad Borlaug

NIFU

Rapport
2021:19

Deltakerundersøkelsen for barnehage- styrere 2021

Resultater fra en spørreundersøkelse blant barnehage-
styrere som har tatt videreutdanning

Cay Gjerustad, Ann Cecilie Bergene og Siri Brorstad Borlaug

Rapport 2021:19

Utgitt av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)
Adresse Postboks 2815 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Økernveien 9, 0653 Oslo.

Prosjektnr. 21149

Oppdragsgiver Utdanningsdirektoratet
Adresse Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo

Fotomontasje NIFU

ISBN 978-82-327-0532-0
ISSN 1892-2597 (online)

Copyright NIFU: CC BY 4.0

www.nifu.no

Forord

Denne rapporten er skrevet på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Rapporten presenterer resultater fra Deltakerundersøkelsen for barnehagestyrere 2021, en spørreundersøkelse rettet mot styrere som har tatt videreutdanning i regi av strategien *Kompetanse for fremtidens barnehage*. Hensikten er å undersøke styrernes opplevelse av videreutdanningen de har tatt.

Cay Gjerustad, Ann Cecilie Bergene og Siri Brorstad Borlaug har stått for innsamling av data, analyser og rapportskrivning. Jens B. Grøgaard har lest gjennom og kvalitetssikret rapporten.

Vi ønsker å takke de mer enn 200 styrerne som tok seg tid til å svare på spørreundersøkelsen.

Oslo, 15. oktober 2021

Vibeke Opheim
direktør

Roger André Federici
forskningsleder

Innhold

Sammendrag	7
1 Innledning.....	9
1.1 Styreverutdanning.....	9
1.2 Funn fra tidligere studier om styreres videreutdanning og kompetanse	10
2 Metode og datagrunnlag.....	11
2.1 Deltakelse	11
2.2 Kjennetegn ved styrerne og deres arbeidsplass.....	13
2.3 Frafall fra studiet.....	15
3 Rammene for videreutdanning.....	17
3.1 Motivasjon for å ta styreverutdanning.....	17
3.2 Styreverutdanning under korona.....	19
3.3 Tilrettelegging	21
3.4 Kultur for kunnskapsdeling.....	23
3.5 Oppsummering	25
4 Opplevelse av studiet.....	26
4.1 Samlinger.....	26
4.2 Hva er viktig for læringsutbyttet?.....	27
4.3 Arbeid mellom samlingene	28
4.4 Støtte og samarbeid i studiet	30
4.5 Faglig nivå og relevans	31
4.6 Oppsummering	32
5 Utbytte og bruk av studiet.....	33
5.1 Læringsutbytte.....	33
5.2 Fra teori til praksis	36
5.3 Oppsummering	38
Referanser.....	40

Tabelloversikt.....	42
Figuroversikt.....	43

Sammendrag

Denne rapporten handler om barnehagestyreres erfaringer med å ta videreutdanning. Rapporten gjør rede for opplevelser av studiet og tilretteleggingen, og hvilket utbytte de sitter igjen med. I tillegg presenteres funn om betydningen av korona for videreutdanningen.

Rapporten er basert på *Deltakerundersøkelsen for barnehagestyrere 2021*, en spørreskjemaundersøkelse til styrere som tok videreutdanning studieåret 2020/2021. Undersøkelsen gikk ut til 366 styrere, og 204 svarte. Det gir en svarprosent på 56. For deler av undersøkelsen er antall svar noe lavere, se kapittel 2 for en nærmere redegjørelse.

Styrerne er i all hovedsak fornøyd med utdanningen de har tatt, og forteller om høy grad av relevans for eget arbeid.

Høy motivasjon for å ta videreutdanning

Et klart flertall av styrerne er motiverte for videreutdanningen. Å utvikle seg som leder og å bidra til god ledelse av barnehagen framstår som de viktigste grunnene til å ta videreutdanning. Styrerne framstår primært som indre motiverte, selv om noen oppgir ytre motivasjon som grunn til å studere.

Få får avlastning fra arbeidsoppgaver for å studere

De fleste styrerne uttrykker at utgiftsdekningen har vært tilstrekkelig. Videre har det vært krevende å kombinere studier med arbeid, og de har i liten grad fått avlastning fra arbeidsoppgaver for å studere. Samtidig er det relativt mange som opplever at tilretteleggingen har vært positiv for deres utbytte fra studiet.

Barnehagen viktig arena for utprøving av ny kunnskap

Styrerne opplever at barnehageeier er svært opptatt av at de skal ta videreutdanning. Samtidig opplever de at barnehageeier ikke er like interessert i utdanningen de har tatt og at de i liten grad legger opp til kunnskapsdeling fra utdanningen.

Barnehagen framstår som en viktigere arena for kunnskapsdeling enn barnehageeiernivået. Mange styrere forteller om deling av kunnskap, utprøving av ny kunnskap og prioritering av kompetanseutvikling i barnehagen.

Noe redusert læringsutbytte på grunn av korona

Korona har hatt konsekvenser for styrerutdanningene. Svært mange oppgir at det ble færre fysiske samlinger enn planlagt, at mer av studiet har foregått på nett og at jobben deres som styrer har blitt travlere. En betydelig andel, 29 prosent, har blitt berørt av korona i den grad at de har fått redusert læringsutbytte. Det er likevel mange, 39 prosent, som ikke opplever at situasjonen har redusert læringsutbyttet.

Rundt halvparten oppgir at de har blitt mer positive til nettbasert undervisning, og at de har fått mer ut av den nettbaserte undervisningen enn de trodde på forhånd. At såpass mange er positive til nettbasert undervisning kan være med på å forklare hvorfor ikke flere forteller om redusert læringsutbytte.

Utdanningene svarer til styrernes behov

Et klart flertall av styrerne opplever at videreutdanningen har vært relevant for eget arbeid, at teori og praksis har vært kombinert på en god måte og at det faglige nivået har vært passe. I alt peker svarene på at utdanningene har vært i tråd med styrernes behov.

Både egen innstilling og innsats, forhold ved studiet og samarbeid med andre studenter betraktes som viktig for et høyt læringsutbytte fra videreutdanningen.

Studiefellesskap viktig for læringsutbytte

De fleste deltakerne på videreutdanningen opplever at studiet har bidratt til økt refleksjon over egen praksis og har gitt dem grunnlag for videreutvikling som leder. Store deler av læringsutbyttet er knyttet til egen utvikling og refleksjon, i mindre grad til utviklingen av barnehagen. Lærersted har ingen betydning for opplevd læringsutbytte.

Generelt er deltakerne fornøyd med kvaliteten på studiene, uavhengig av lærersted. I tillegg har tilnærmet alle deltakerne forstått hvordan de kan anvende det de har lært i praksis. Dette indikerer at studiet er relevant for deltakernes arbeids hverdag. Imidlertid har majoriteten brukt tid på å omsette kunnskapen til praksis, og i denne prosessen har særskilt medstudenter og undervisere vært viktige. Funnene understreker betydningen av et studiefellesskap for økt læringsutbytte.

1 Innledning

Denne rapporten handler om barnehagestyreres opplevelse med å ta videreutdanning. Rapporten gjør rede for erfaringer med studiet og tilretteleggingen, og hvilket utbytte de opplever å sitte igjen med. Rapporten er basert på *Deltakerundersøkelsen for barnehagestyrere 2021*, en spørreskjemaundersøkelse som gikk ut til styrere som deltok i videreutdanning studieåret 2020/2021.

Barnehagesektoren har i de siste tiårene fått mye oppmerksomhet, og gjennomgått store endringer, ikke minst i etterkant av det som går under betegnelsen 'barnehageforliket' i 2003. Dette ledet til massiv utvidelse av tilbudet (Jensen m.fl. 2020). Blant annet har det vært betydelig fokus på kvalitet i barnehagene, og betydningen ansatte og deres kompetanse har for kvaliteten. Videreutdanning av barnehagelærere og styrere inngår i strategien for kompetanseutvikling i barnehagen, *Kompetanse for fremtidens barnehage – Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022*.

1.1 Styrerutdanning

Videreutdanning for barnehagestyrere og -lærere reguleres av strategien «Kompetanse for framtidens barnehage – Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022». Denne strategien avløste «Kompetanse for framtidens barnehage – Strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020», som ble innført i 2014. Målsettingen for gjeldende strategi er å sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet. Dette skal blant annet nås ved at ansatte i barnehagen får mulighet til videreutdanning og ved at ansatte med barnehagelærerutdanning får kompetanse på mastergradsnivå. Målgruppen for kompetanseutviklingstiltakene inkluderer videreutdanning er styrere, barnehagelærere og andre pedagoger. Videreutdanningstilbudene skal sees i sammenheng med kollektive kompetansetiltak i den enkelte barnehage.

Lederutdanning for barnehagestyrere er åpent for både nyansatte styrere, styrere med lengre erfaring og assisterende styrere. Utdanningen gir 30 studiepoeng

og kan inngå i en masterutdanning i ledelse. Den inneholder fem tema, 1) lederrollen, 2) barnehagen som pedagogisk virksomhet, 3) utviklings- og endringsarbeid, 4) tidlig innsats og inkluderende fellesskap og 4) samarbeid med andre.

1.2 Funn fra tidligere studier om styreres videreutdanning og kompetanse

Utdanningstilbudet for barnehagestyrere er tidligere evaluert av Oxford Research (2014). De fant at styrerne i stor grad var tilfredse med studiet, at forventningene var oppfylt og at de kunne bruke det de hadde lært i egen barnehage. Deltakerne mente også at studiet hadde gitt dem økt forståelse av lederrollen, og at de var blitt bedre til å reflektere over egen praksis.

I årene 2017 til 2020 har det blitt gjennomført årlige deltakerundersøkelser, der styrere og barnehagelærere som har deltatt i styrerutdanningen får spørsmål om tema som tilrettelegging, opplevelse av studiet og læringsutbytte (Siddiq og Gjerustad, 2017; Jensen mfl., 2018; Jensen mfl., 2019; Jensen mfl., 2020). Rapportene fra deltakerundersøkelsene viser at styrerne i all hovedsak er fornøyde med studiene de har tatt. De forteller om høyt læringsutbytte, passe krevende pensum og gode forelesninger og samlinger. Studiene gir dem grunnlag for refleksjon over eget arbeid og øker deres motivasjon. Mange synes det er krevende å kombinere studier med jobb og familie, men opplever likevel tilretteleggingen som god.

Den siste undersøkelsen, som ble gjennomført under korona-pandemien (Jensen, Bråten og Svalund, 2020), finner at omlegging til nettbasert undervisning har fungert godt. Styrerne svarer likevel at fysiske samlinger oppleves som verdifullt.

TALIS Starting Strong Survey, en internasjonal spørreundersøkelse til ansatte og styrere i barnehager, viser at nesten alle barnehageansatte deltar i faglige utviklingsaktiviteter (Gjerustad m.fl. 2020). Andelen som har deltatt i faglig utvikling det siste året er særlig høy blant styrere, og barnehagelærere og pedagogiske ledere deltar i flere former for faglig utvikling enn barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. Det var i liten grad sammenheng mellom eierform (privat/offentlig) og deltakelse i videreutdanning.

2 Metode og datagrunnlag

I dette kapitlet skal vi kort redegjøre for gjennomføring av undersøkelsen, svarprosent og kjennetegn ved de som deltok. I tillegg skal vi presentere andel som falt fra studiene, og hvorfor de gjorde det.

2.1 Deltakelse

Årets *Deltakerundersøkelse for barnehagestyrere* var åpen fra 19. mai til 28. juni 2021. Den ble sendt ut til 375 styrere. I alt 9 utsendelser kom i retur grunnet feil eller ukjent e-postadresse. Det var derfor ikke alle som mottok undersøkelsen. Justert for disse tallene utgjør utvalget 366 mottakere.

I årets undersøkelse har 185 styrere besvart spørreundersøkelsen fullt ut. Når vi tar med de som har besvart deler av skjemaet har vi 204 godkjente svar. Dette gir en deltakelse på 56 prosent blant de som mottok undersøkelsen.

I forbindelse med overføring av data ble svar på tre ulike spørsmålsbatterier slettet ved et uhell. Batteriene handler om:

- Hva ved studiet som er viktig for læringsutbytte (presenteres i kapittel 3), her ble svar på alle utsagn utenom to slettet.
- Studier under korona (presenteres i kapittel 4), her ble svar på alle utsagn utenom et slettet.
- Læringsutbytte (presenteres i kapittel 5), her ble svar på seks utsagn slettet og svar på seks utsagn beholdt.

Siden denne informasjonen er viktig, ble det sendt ut en kort ekstraundersøkelse som inneholdt disse spørsmålene. Den gikk til styrere som hadde besvart den opprinnelige undersøkelsen, med unntak av de som sa at de hadde sluttet på studiet. Det utgjorde 177 styrere. Av disse svarte 100 på undersøkelsen. Deltakelsen i denne delen av undersøkelsen er komplisert å beregne, men stipuleres til 32 prosent av det opprinnelige utvalget som fortsatt studerte.

Tabell 2.1 viser hvordan studieplassene fordelte seg etter studiested og andelen som deltok i undersøkelsen og ekstraundersøkelsen fra hvert studiested. Antallet som har svart fra hvert studiested ligger mellom 15 og 44 i hovedundersøkelsen og mellom 7 og 29 i ekstraundersøkelsen. Vi ser at den prosentvise fordelingen er

ganske lik blant de som deltok i hovedundersøkelsen og blant alle som fikk tilbud om styrerutdanning. Det betyr at studiestedene er representert i tråd med det antallet studenter de har hatt, noe som indikerer at hovedundersøkelsen er representativ på dette området. Derimot er den prosentvise fordelingen på studiesteder litt annerledes i ekstraundersøkelsen enn blant alle som fikk tilbud om styrerutdanning. Dette, sammen med den lavere deltakelsen i ekstraundersøkelsen, betyr at resultatene for spørsmålene som kun var med i ekstraundersøkelsen er mer usikre enn resultatene for andre spørsmål.

Tabell 2.1: Deltakelse etter studiested. N = 375/173/92

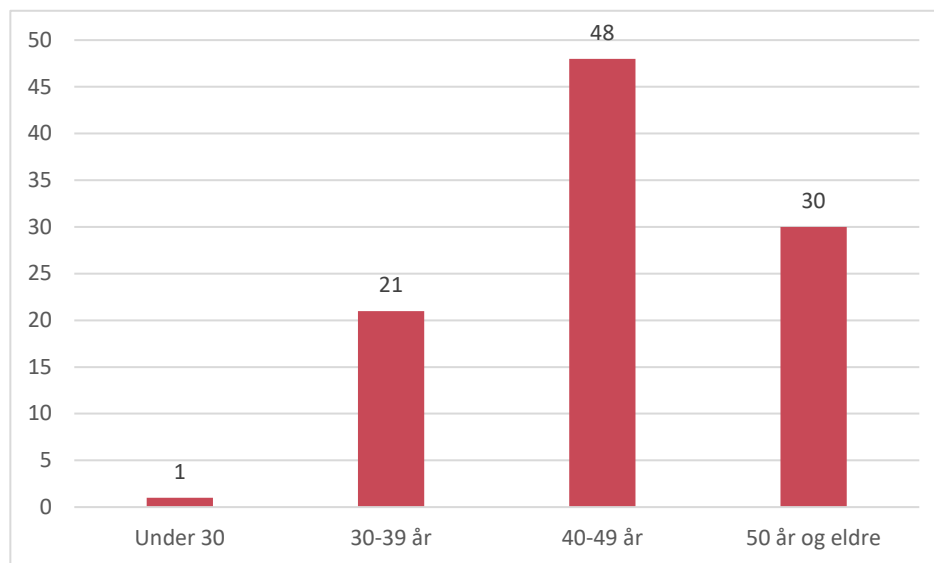
Studiested	Alle som fikk tilbud om styrerutdanning		Deltakelse i hovedundersøkelsen		Deltakelse i ekstraundersøkelsen	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Dronning Mauds Minne Høgskole	40	11	22	13	7	8
Handelshøyskolen BI	100	27	44	25	29	32
OsloMet- Storbyuniversitetet	69	18	32	18	16	17
UiT Norges arktiske universitet	49	13	20	12	7	8
Universitetet i Agder	42	11	22	13	14	15
Universitetet i Sørøst-Norge	34	9	15	9	10	11
Norges Handelshøyskole	41	11	18	10	9	10
Total	375	100	173	100	92	100

I tillegg er det grunn til å spørre om de som tok seg bryet med å svare først på den opprinnelige undersøkelsen og deretter på ekstraundersøkelsen er representative for styrerne generelt. Sannsynligvis er dette en gruppe som er særlig motivert for å delta i undersøkelsen. Vi kan ikke si hvordan svarfordelingen på de ulike spørsmålene hadde vært dersom vi hadde hatt svarene som ble slettet. Vi kommer til å sammenlikne svarene på spørsmål om studier under korona med svar som barnehagelærere ga på så å si identiske spørsmål. Dette vil ikke kunne bekrefte om svarene som de styrerne som deltok i ekstraundersøkelsen er representative, men kan gi en pekepinn på om de er som man kan forvente eller ikke. Det må legges til at styrere og barnehagelærere i utgangspunktet ikke nødvendigvis vil svare likt, og eventuelle forskjeller må vurderes ut fra at de to gruppene har ulik arbeidssituasjon.

2.2 Kjennetegn ved styrerne og deres arbeidsplass

Blant de som svarte på undersøkelsen var det 93 prosent kvinner og 7 prosent menn. Selv om overvekten av kvinner er betydelig, så er kjønnsfordelingen i undersøkelsen ikke langt fra den vi finner i Norge totalt, der 90 prosent av styrerne er kvinner og 10 prosent er menn¹.

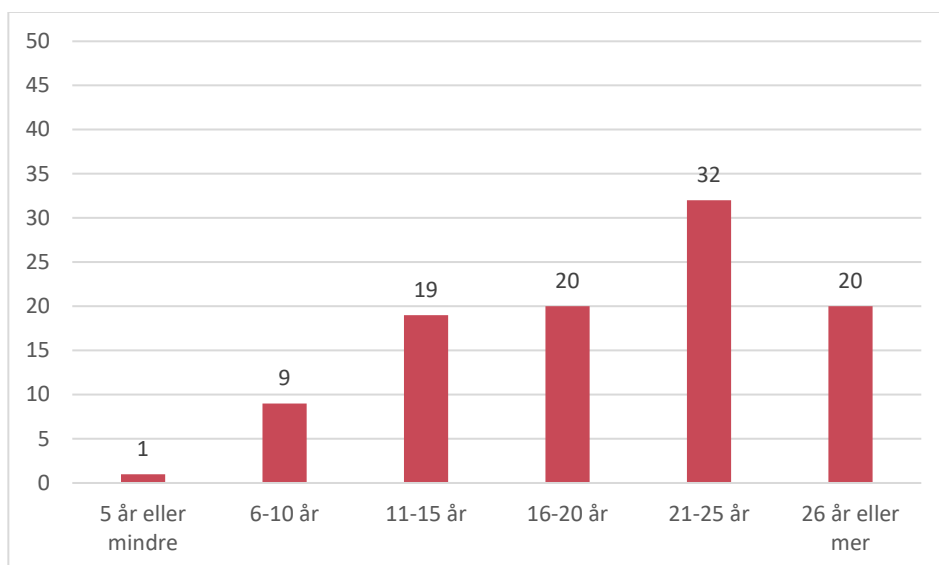
Når det gjelder alder ser vi av figur 2.1 at nesten halvparten er i alderen 40-49 år, og bare en prosent er under 30 år. Når vi sammenlikner med barnehagelærere som tar videreutdanning er styrerne noe eldre.

Figur 2:1: Aldersfordeling på styrere som deltok i undersøkelsen. Prosent. N = 184.

I figur 2.2 ser vi at relativt mange styrere har lang erfaring med å jobbe i barnehage. Over halvparten har 21 års ansiennitet eller mer, mens ti prosent har 10 års ansiennitet eller mindre. Det vil si at styrere som tar videreutdanning i hovedsak har betydelig erfaring med barnehagesektoren.

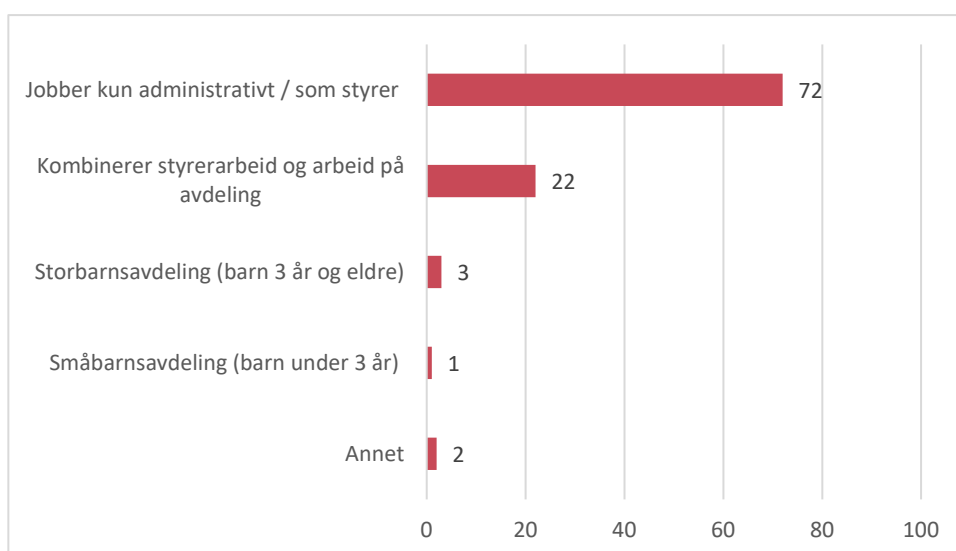
¹ [Ansatte i barnehage og skole etter kjønn \(bufdir.no\)](http://bufdir.no)

Figur 2.2: Styrernes ansiennitet fra barnehagesektoren. Prosent. N = 184.

I alt 41 prosent av styrerne jobber i kommunale barnehager, og 59 prosent jobber i private. I 2018 var det 46,5 prosent kommunale og 53,5 prosent private barnehager i Norge². Det vil si at fordelingen i datamaterialet er relativt nærme den faktiske fordelingen.

De aller fleste styrerne jobber kun administrativt, som vist i figur 2.3. Hele 72 prosent svarer dette, mens ytterligere 22 prosent svarer at de kombinerer arbeidet som styrer med å jobbe på avdeling, altså direkte med barn. I tillegg er det noen, totalt seks prosent, som gir svar som indikerer at de ikke jobbet som styrer da undersøkelsen ble gjennomført.

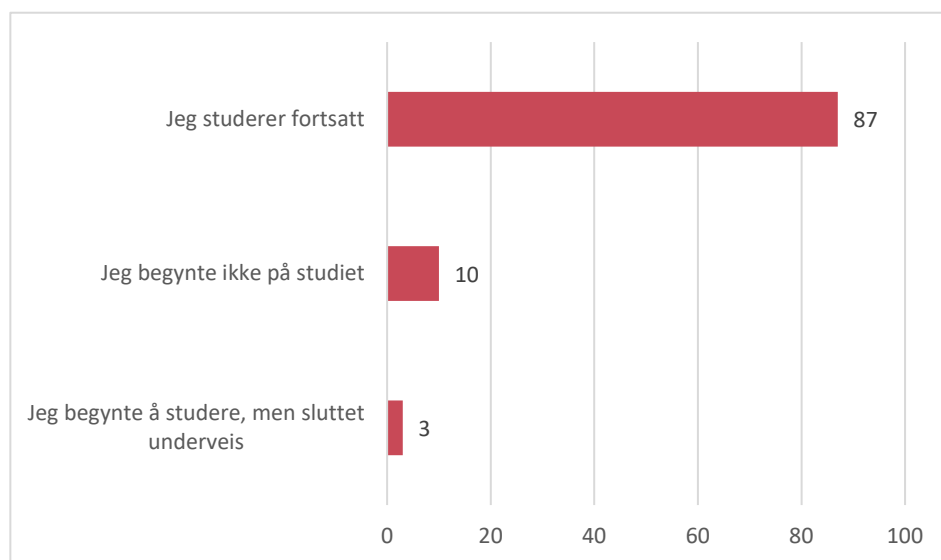
Figur 2.3: Styrernes arbeid. Prosent. N = 184.

² [Barnehager \(udir.no\)](http://udir.no)

2.3 Frafall fra studiet

Det store flertallet av styrerne svarer at de fortsatt studerte da undersøkelsen ble gjennomført i mai/juni. Det er rimelig å tenke at disse klarte å fullføre studiet i og med at det så å si var ferdig. I alt 20 styrere (10 prosent) krysset av for at de aldri begynte på studiet, mens 6 styrere (3 prosent) svarer at de sluttet underveis.

Figur 2.4: Andel som fortsatt studerer, som ikke begynte på studiet og som har sluttet. Prosent. N = 203.

Andelen som aldri begynte på studiet, er relativt høy. De som svarte dette, ble bedt om å beskrive med egne ord hvorfor de ikke begynte. Svarene som gis er varierte, men det kommer fram at en grunn som gjelder flere er at de forsto at de ikke kom til å klare å kombinere jobb som styrer med videreutdanning, og derfor bestemte seg for å ikke begynne likevel. Noen knytter dette opp til at situasjonen med korona gjorde det travlere på jobb enn vanlig. Videre er det en del som oppgir egen sykdom eller sykdom i familien som årsak, noen forteller at de begynte på et annet studium og noen at de ikke lenger var aktuelle for studiet siden de hadde byttet jobb.

Når det gjelder grunner til å slutte på studiet kunne styrerne velge mellom en rekke alternativer. Siden det var snakk om få som fikk dette spørsmålet (6 styrere) så viser vi de utsagnene som fikk tilslutning uten å angi hvor mange som krysset av for hver enkelt. Det var mellom en og tre som krysset av for disse utsagnene:

- Studiet fremsto som lite nyttig for meg
- Jeg måtte gjøre mine vanlige arbeidsoppgaver i tillegg
- Studiet gikk/ville gå for mye ut over min vanlige jobb
- For krevende å kombinere studier og jobb

- Studiet gikk/ville gå for mye ut over min fritid
- Manglende motivasjon til å studere
- På grunn av korona-situasjonen
- Annen grunn

3 Rammene for videreutdanning

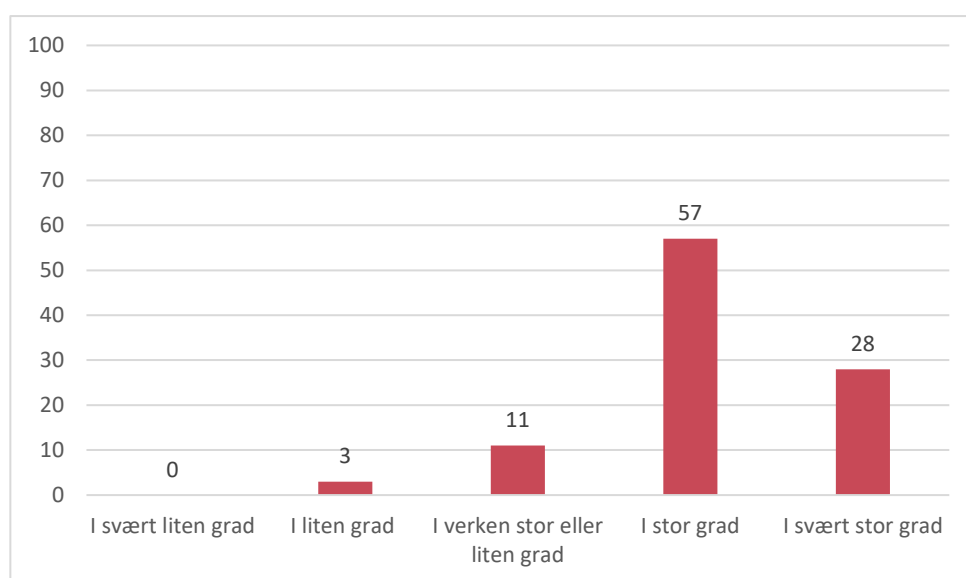
I dette kapitlet skal vi se nærmere på rammebetingelsene for styrernes videreutdanning. Konkret innebærer det å presentere styrernes opplevelse av følgende tema:

- Motivasjon for styrerutdanningen
- Tilrettelegging for styrerutdanningen
- Kultur for kunnskapsdeling ved barnehagen

I tillegg skal vi også se på hvordan situasjonen med korona har påvirket styrerutdanningen, siden dette var noe som preget hele perioden studiet foregikk.

3.1 Motivasjon for å ta styrerutdanning

Motivasjon for styrerutdanning ble undersøkt ved hjelp av to spørsmål. Det første handlet om hvorfor de hadde valgt å ta utdanningen, og det andre om hvor motiverte de var for utdanningen. Svarene vises i figurene 3.1 og 3.2.

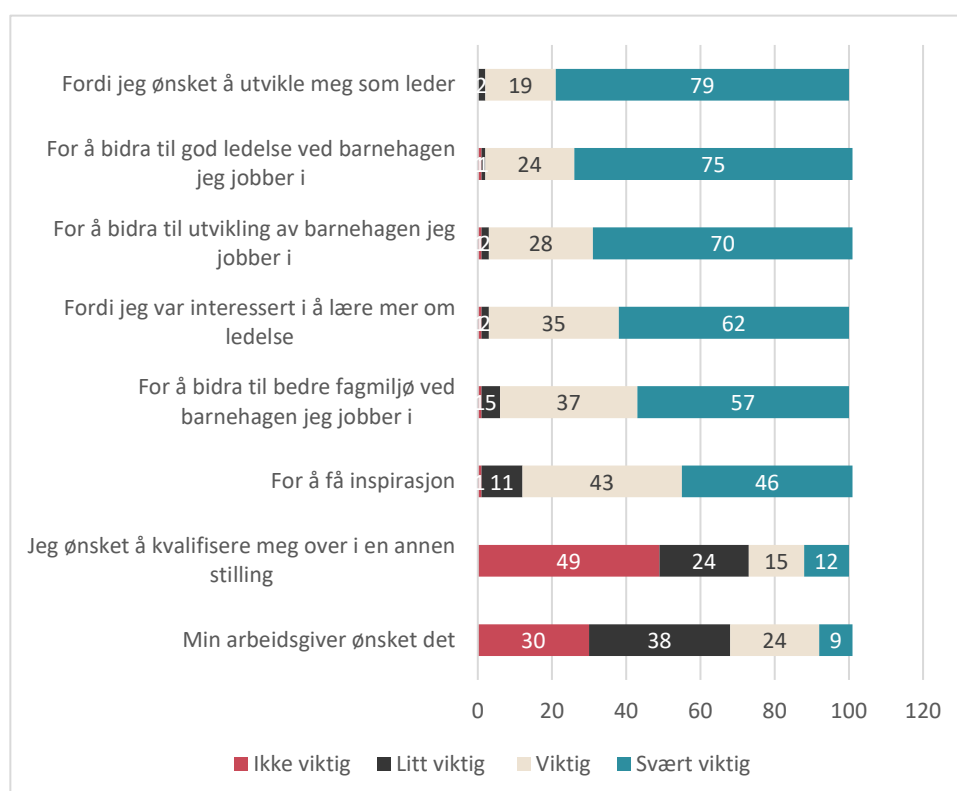
Figur 3.1: I hvilken grad var du motivert for å ta videreutdanning? Prosent. N = 174.

En svært høy andel av styrerne forteller at de var motivert for videreutdanningen. 28 prosent svarer at de var motivert i svært stor grad, mens ytterligere 57 prosent svarer at de i stor grad var motivert. Kun 3 prosent svarer i liten grad og ingen svarer i svært liten grad.

Selv om andelen som sier de var motivert er høy, er den lavere blant styrerne enn blant barnehagelærerne. Der svarte nærmere to av tre at de i svært stor grad var motivert.

Det er i litteraturen vanlig å skille mellom indre og ytre motivasjon. Mens indre motivasjon handler om å studere ut av eget ønske og valg fordi man anser det som viktig, interessant eller lystbetont rent personlig, er ytre motivasjon knyttet til belønning eller andres krav og forventninger. Deltakere kan ha flere ulike grunner for å ta videreutdanning, og de kan være samtidig både indre og ytre motivert. En rekke studier av arbeidstakere, studenter og elever viser imidlertid at innsats, engasjement, prestasjon og trivsel øker når man er overveiende indre motivert (Ryan og Deci, 2017).

For å få mer informasjon om styrernes motivasjon ble de bedt om å ta stilling til hvor viktig åtte ulike grunner hadde vært for deres valg om å ta styrerutdanning. Utsagnene og svarfordelingen vises i figur 3.2:

Figur 3.2: Grunner til å ta styrerutdanning. Prosent. N = 173.

De to utsagnene som får høyest tilslutning handler om å utvikle seg som leder og å bidra til god ledelse i barnehagen. Rundt tre av fire oppgir at dette var svært viktige grunner til at de begynte på styrerutdanning. De seks øverste utsagnene framstår alle som vesentlige grunner til å begynne på styrerutdanning for de fleste i og med at en klar majoritet krysser av for *Viktig* eller *Svært viktig*. Alle disse utsagnene omhandler ulike varianter av indre motivasjon. Noen av utsagnene kan sies å være mer kollektivt orienterte enn andre, som å bidra til fagmiljøet i barnehagen de jobber i, men utsagnet omhandler like fullt indre motivasjon.

De to nederste utsagnene skiller seg ut ved å få lavere tilslutning. Utsagnene handler om å kvalifisere seg over i en annen stilling som motivasjon for styrerutdanning og å studere fordi arbeidsgiver ønsket det, altså mer ytre motiverte årsaker. Andelen som oppgir dette som viktig eller svært viktig er henholdsvis 27 og 33 prosent. Altså er det noen som har hatt dette med i vurderingen da de søkte om styrerutdanning, selv om de fleste ikke har hatt det med.

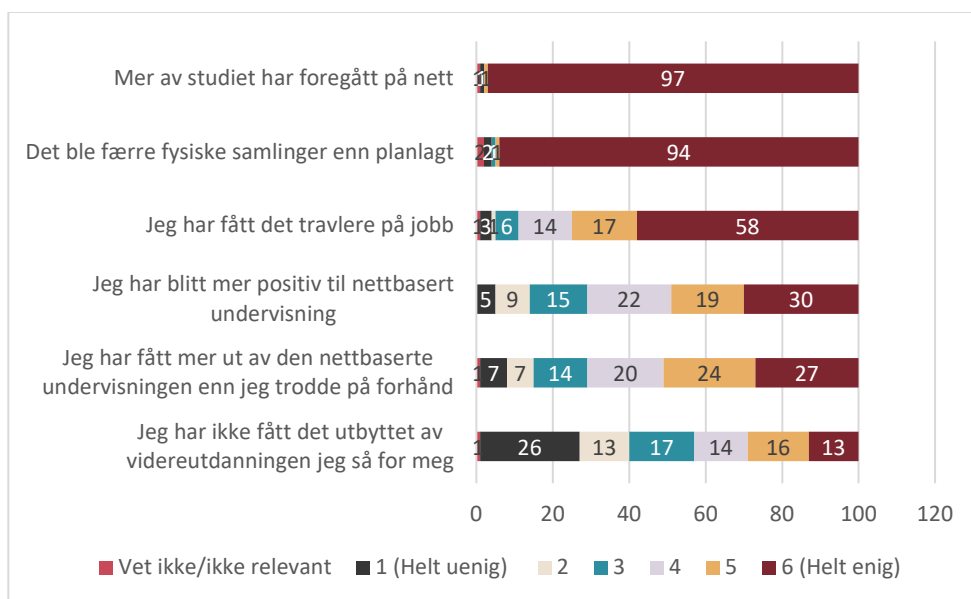
Styrerne kunne i tillegg til å krysse av utsagnene vist i figur 3.2, også beskrive med egne ord hvorfor de hadde søkt om styrerutdanning. Det var få som gjorde dette, kun åtte personer. Svarene peker både på ytre og indre motivasjon. Vi vil likevel trekke fram et utsagn:

Jeg ønsket å bli en bedre leder ut fra alle kravene som er kommet de siste årene, og få senket skuldrene i forhold til hva som må/skal/bør gjøres. Bli tryggere i rollen som leder, og få ledergruppa til å lede sammen med meg. Stå stødig i veiledning av personalet, slik at det kommer barna til gode.

Sitatet viser noe av mangfoldet i styrernes oppgave, og hvordan flere forhold kan bidra til beslutningen om å ta styrerutdanning.

3.2 Styrerutdanning under korona

Koronapandemien påvirket både hvorvidt styrerne kunne møtes og få undervisning fysisk, og trolig arbeidssituasjonen i barnehagen. Til sammen kan dette ha konsekvenser for opplevd læringsutbytte. Som gjort rede for i kapittel 2 ble svarene på dette spørsmålsbatteriet slettet ved en feil, og det som presenteres her er basert på data samlet inn etter den opprinnelige undersøkelsen. Det er ett unntak: Alternativet *Mer av studiet har foregått på nett* stammer fra den opprinnelige datainnsamlingen, og 158 personer har svart på akkurat det. Figur 3.3 viser hvor enig eller uenig respondentene var i de ulike utsagnene:

Figur 3.3: Hvordan har korona påvirket videreutdanningen og din situasjon? Prosent. N = 100.

Nesten alle svarer at det ble færre fysiske samlinger enn planlagt og at mer av studiet har foregått på nett. Det er også en høy andel, tre av fire (svarkategori 5 og 6), som oppgir at de har fått det travlere på jobb. Altså ble både jobb- og studiehverdagen annerledes enn mange hadde sett for seg. Dette er i tråd med kjente konsekvenser av korona for barnehage- og for universitets- og høyskolesektoren.

Dette har hatt noen konsekvenser for læringsutbyttet. 29 prosent (svarkategori 5 og 6) er enig i at de ikke har fått det utbyttet de så for seg, mens 39 prosent er uenig i dette (svarkategori 1 og 2). Ytterligere 31 prosent plasserer seg i midten på dette spørsmålet. Svarfordelingen tyder på at en betydelig andel har blitt berørt av konsekvenser av korona i den grad at de har fått redusert læringsutbytte. Samtidig er det flere som oppgir å ikke ha fått redusert læringsutbytte.

Rundt halvparten oppgir at de har blitt mer positive til nettbasert undervisning, og at de har fått mer ut av den nettbaserte undervisningen enn de trodde på forhånd (svarkategori 5 og 6). At såpass mange er positive til nettbasert undervisning kan være med å forklare hvorfor ikke flere forteller om redusert læringsutbytte.

Barnehagelærere som tok videreutdanning svarte også på de samme utsagnene, og deres svarfordeling er svært lik den til styrerne. Altså er ikke opplevelsen til styrere og barnehagelærere av koronaens betydning vesentlig ulik. Dette gjør det også mer sannsynlig at svarene vi har fått fra styrerne i ekstraundersøkelsen er i overensstemmelse med hva styrerne mener.

Noen av styrerne valgte å uttrykke seg med egne ord om betydningen av korona på et åpent spørsmål. Der kommer det fram både positive og negative sider av den

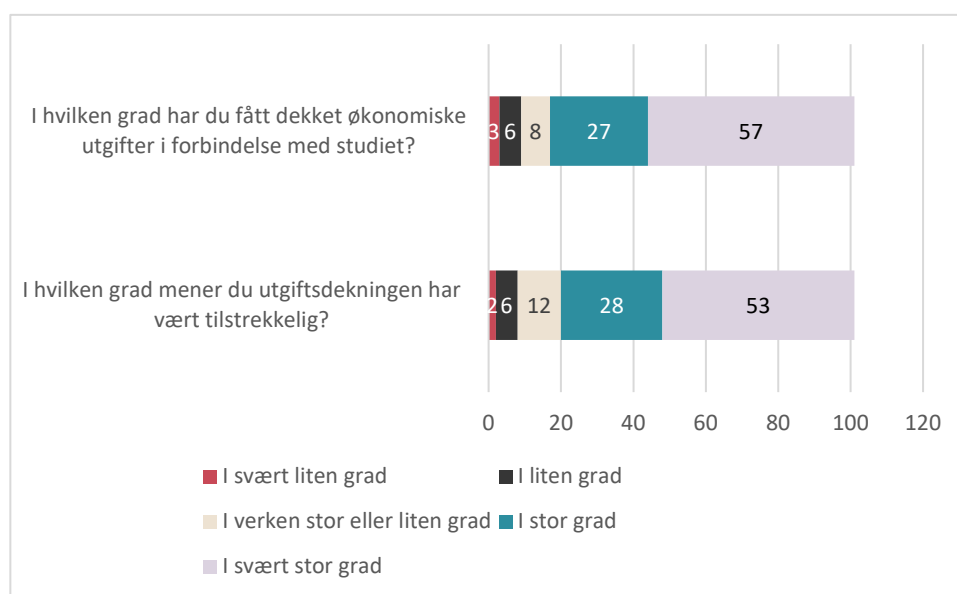
digitale undervisningen. Flere beskriver at det har vært negativt med mangel på fysiske treff, både med undervisere og andre studenter:

Digital undervisning går ut over læringsutbyttet. Professorene formidler mye bedre faget når man er fysisk til stede enn når det er digital undervisning. Behovet for gruppearbeid og deling av erfaringer blir ikke så godt ivaretatt i digital undervisning. Pluss at erfaringsdeling og drøfting av teori i pauser uteblir.

Det flere trekker fram som positivt er at det har vært fint å slippe å reise på samlinger. Det tar mye tid, særlig for de som bor langt unna studiestedet.

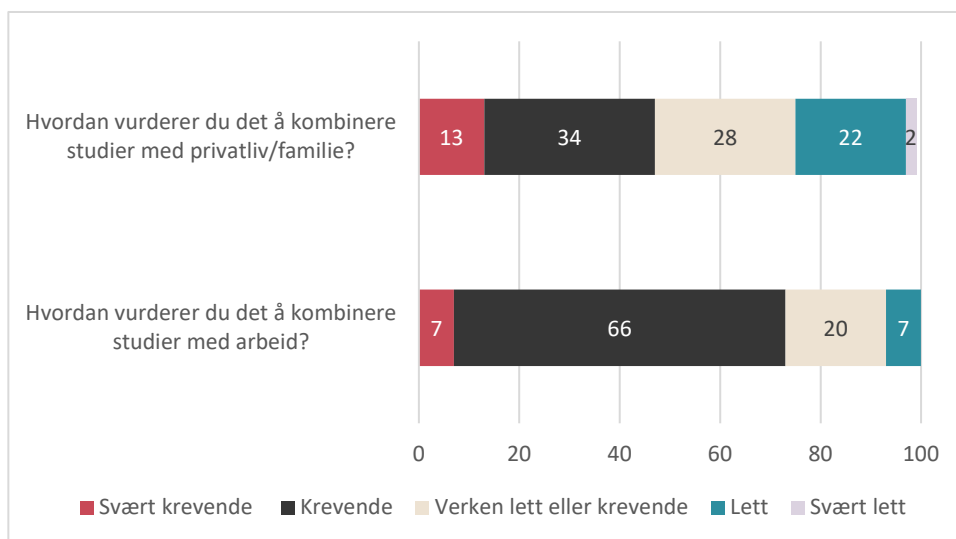
3.3 Tilrettelegging

Styrene har sin vanlige jobb mens de studerer, og trolig er tilretteleggingen for studiene viktig, slik at de kan delta på samlinger og jobbe med oppgaver. Tilrettelegging inkluderer flere forhold, som økonomi, frigjort tid og avlastning av oppgaver. Figurene 3.4 til 3.7 viser hvordan styrene svarte på ulike spørsmål om tilretteleggingen.

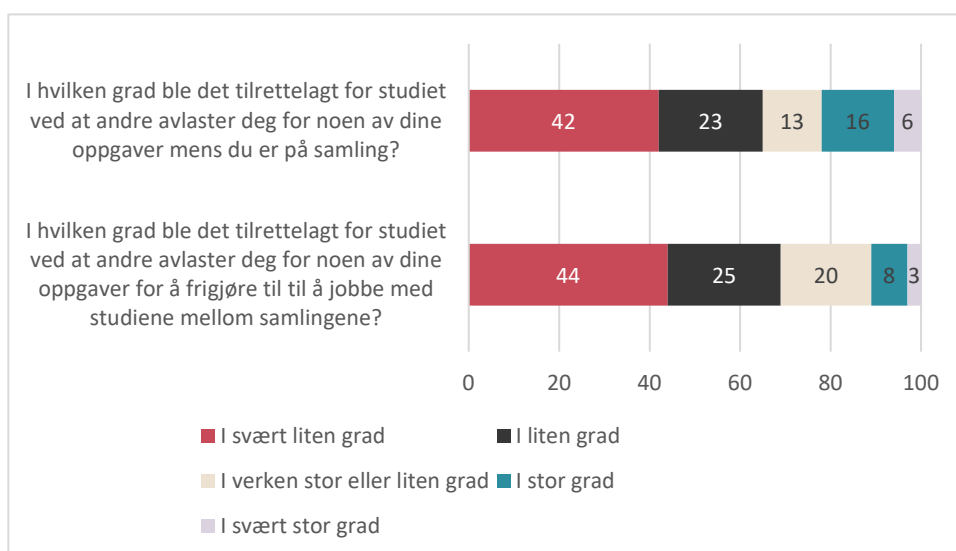
Figur 3.4: Utgiftsdekning i forbindelse med studiet. Prosent. N = 173

Figur 3.4 viser svar på spørsmål om utgiftsdekning. Svært mange, over 80 prosent, oppgir at de har fått dekket økonomiske utgifter. Omtrent like mange svarer at utgiftsdekningen har vært tilstrekkelig. Det er et mindretall på 8 - 9 prosent som uttrykker at de i liten grad har fått dekket utgifter og at utgiftsdekningen ikke har vært tilstrekkelig. Alt i alt indikerer svarene at de fleste er tilfreds med utgiftsdekningen i forbindelse ved studiet.

Figur 3.5: Kombinere studier med privatliv og arbeid. Prosent. N = 174.

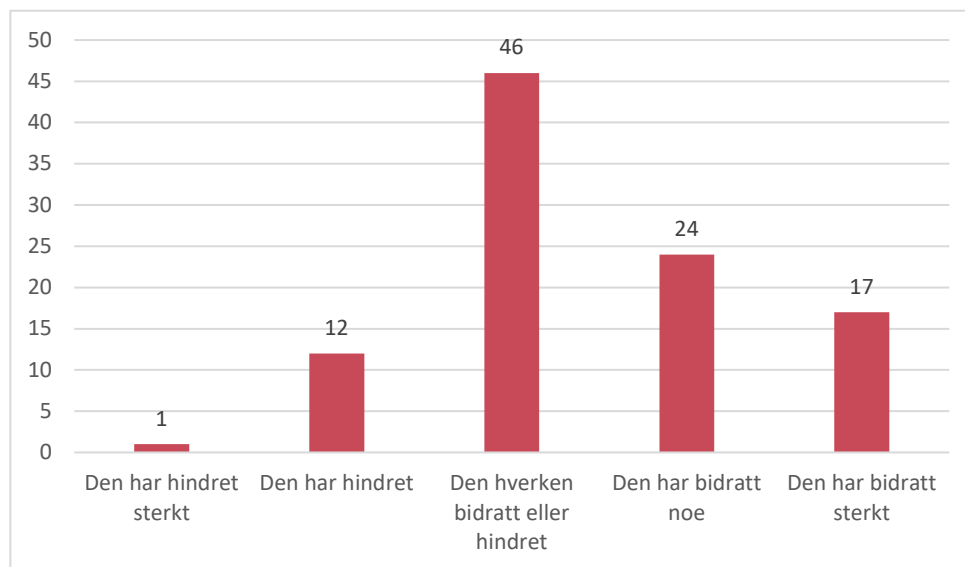
I figur 3.5 ser vi hvordan styrerne svarer på spørsmål om hvor krevende det har vært å kombinere studier med familie og arbeid. Like under halvparten svarer at det har vært svært krevende eller krevende å kombinere studier med privatliv/familie. En klart høyere andel, nesten tre av fire, svarer det samme for det å kombinere studier med arbeid. Altså oppleves kombinasjonen studier og arbeid som mer krevende enn kombinasjonen studier og privatliv/familie. Svarene peker på at studiene kommer i tillegg til andre ting de også må bruke tid på, noe som gjør den samlede situasjonen krevende.

Figur 3.6: Avlastning fra oppgaver. Prosent. N = 174.

Figuren viser at styrerne i liten grad ble avlastet fra oppgaver, hverken når de er på samling eller mellom samlinger. Over 40 prosent svarer at dette skjer i svært liten grad, og totalt er det mellom 65 og 69 prosent som svarer at det i liten eller svært liten grad ble tilrettelagt på denne måten. Dette støtter opp om at styrerutdanningen i stor grad kommer på toppen av andre gjøremål.

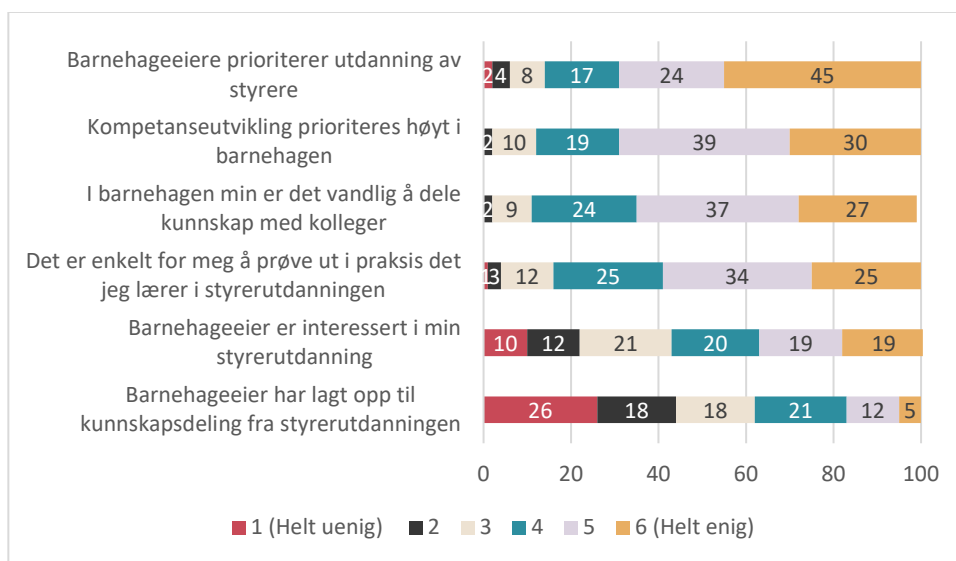

Figur 3.7: I hvilken grad har tilretteleggingen ved barnehagen bidratt til eller hindret ditt utbytte fra studiet? Prosent. N = 173.

Få styrere, til sammen 13 prosent, opplever at tilretteleggingen for studiet har hindret læringsutbyttet fra studiet. Dette til tross for at mange styrere forteller at det har vært krevende å kombinere studier med arbeid og familie/privatliv, og relativt få forteller at de har fått avlastning til å studere. Det må legges til at et klart flertall opplever å ha fått tilstrekkelig økonomisk støtte, noe som kan ha betydning for den relativt store andelen, 41 prosent, som svarer at tilretteleggingen har bidratt noe eller sterkt. Barnehagestyrerne er mer positive til tilretteleggingen enn barnehagelærerne (Bergene, Gjerustad og Borlaug, 2021).

3.4 Kultur for kunnskapsdeling

Utvikling av barnehagene sees i stor grad på som et kollektivt løft der videreutdanning av barnehagelærere og -styrere er ett av tiltakene. Det er derfor av interesse å kartlegge kulturen for kunnskapsdeling i barnehagen. Siden styrer er øverste leder vil det kanskje være naturlig for dem å også ha kontakt med barnehageeier, og det er lagt inn spørsmål om barnehageeiers holdning til styrerutdanning. Figur 3.8 viser utsagnene om kunnskapsdeling og hvordan styrerne svarer.

Figur 3.8: Styrernes opplevelse av kultur for kunnskapsdeling. Prosent. N = 169.

Utsagnet som får høyest tilslutning er *Barnehageeier prioriterer utdanning av styrere*. I alt 69 prosent er enig i utsagnet (svarkategori 5 og 6). Andelen som er enig i de tre påfølgende utsagnene er gjennomgående høy, og ligger mellom 69 og 59 prosent. De tre utsagnene handler om ting som skjer i barnehagen, som å prøve ut det man lærer, dele kunnskap med kolleger og prioritering av kompetanseutvikling. Svarene tyder på at dette er noe som skjer i mange barnehager.

De to siste utsagnene handler om barnehageeier, og er de som får lavest tilslutning. Kun 17 prosent er enig i at barnehageeier har lagt opp til kunnskapsdeling fra styrerutdanningen, mens hele 54 prosent er uenig i dette. Svarene tyder på at slik kunnskapsdeling ikke er utbredt.

Sist er 38 prosent enig i at barnehageeier er interessert i styrerutdanningen deres, mens 22 prosent er uenig i det. Svarene står i kontrast til andelen som oppga at barnehageeier prioriterer utdanning av styrere. Vi finner det samme i lærerundersøkelsen, at videreutdanning prioriteres uten at kunnskapen etterspørres.

Sett under ett peker svarene på at barnehageeier er svært opptatt av at styrerne skal ta styrerutdanning, de er noe interessert i utdanningen, mens de i liten grad har lagt opp til kunnskapsdeling fra utdanningen. Barnehagen framstår som en viktigere arena for kunnskapsdeling enn barnehageeiernivået, og mange forteller om kunnskapsdeling, utprøving av ny kunnskap og prioritering av kompetanseutvikling.

Analyser viser at alle utsagnene om kultur for kunnskapsdeling kan sies å måle det samme underliggende fenomenet (Chronbachs Alpa = .75). På bakgrunn av dette ble det laget et samlemål basert på gjennomsnittet av alle utsagnene. Verdien vil kunne variere fra en til seks. Verdien en vil forekomme dersom en person har krysset av for *Helt uenig* ved alle utsagnene, mens verdien seks vil forekomme dersom en person har krysset av for *Helt enig* ved alle utsagnene. Dette samlemålet

uttrykker en overordnet opplevelse av kultur for kunnskapsdeling i barnehagen, og skal brukes i senere analyser i rapporten.

3.5 Oppsummering

Mange av styrerne er motiverte for videreutdanningen. 28 prosent svarer at de var motivert i svært stor grad, mens ytterligere 57 prosent svarer at de i stor grad var motivert. Kun 3 prosent uttrykker at de ikke var motivert. Å utvikle seg som leder og å bidra til god ledelse av barnehagen framstår som de viktigste grunnene til å ta videreutdanning. Styrerne framstår som primært indre motiverte, selv om noen svarer at de tar videreutdanning for å kvalifisere seg over i en annen stilling eller fordi arbeidsgiver ønsket det.

Svært mange oppgir at det ble færre fysiske samlinger enn planlagt, at mer av studiet har foregått på nett og at jobben deres som styrer har blitt travlere på grunn av korona. Dette er i tråd med kjente konsekvenser av korona for barnehage- og for universitets- og høyskolesektoren. Dette har hatt betydning for l

I alt 29 prosent har blitt berørt av situasjonen med korona i den grad at de har fått redusert læringsutbytte. Det er likevel en noe høyere andel, 39 prosent, som er uenig i at situasjonen har redusert læringsutbyttet.

Rundt halvparten oppgir at de har blitt mer positive til nettbasert undervisning, og at de har fått mer ut av den nettbaserte undervisningen enn de trodde på forhånd. At såpass mange er positive til nettbasert undervisning kan være med å forklare hvorfor ikke flere forteller om redusert læringsutbytte.

Når det gjelder tilrettelegging for studiet oppgir de fleste styrerne at utgiftsdekningen har vært tilstrekkelig, at det har vært krevende å kombinere studier med arbeid, og at de i liten grad har fått avlastning fra arbeidsoppgaver for å studere. Samtidig er det relativt mange, fire av ti, som opplever at tilretteleggingen har vært positiv for deres utbytte fra studiet, mens få sier at den har vært til hinder.

Styrerne opplever at barnehageeier er svært opptatt av at de skal ta videreutdanning, litt interessert i utdanningen de har tatt, mens de i liten grad legger opp til kunnskapsdeling fra utdanningen. Barnehagen framstår som en viktigere arena for kunnskapsdeling enn barnehageeiernivået. Mange styrere forteller om deling av kunnskap, utprøving av ny kunnskap og prioritering av kompetanseutvikling i barnehagen.

4 Opplevelse av studiet

Dette kapitlet handler om studiets organisering, som antall samlinger, faglig nivå og relevans. Videre skal vi se på hvordan styrerne har arbeidet mellom samlingene og hva ved studiet de opplever som viktig for eget læringsutbytte.

4.1 Samlinger

I utgangspunktet skulle ingen av styrerutdanningene være helt nettbasert, alle skulle ha samlinger med fysisk oppmøte. Dette ble annerledes på grunn av situasjonen med korona, og fysiske samlinger ble digitale. Tabell 4.1 viser antall fysiske og digitale samlinger styrerne hadde.

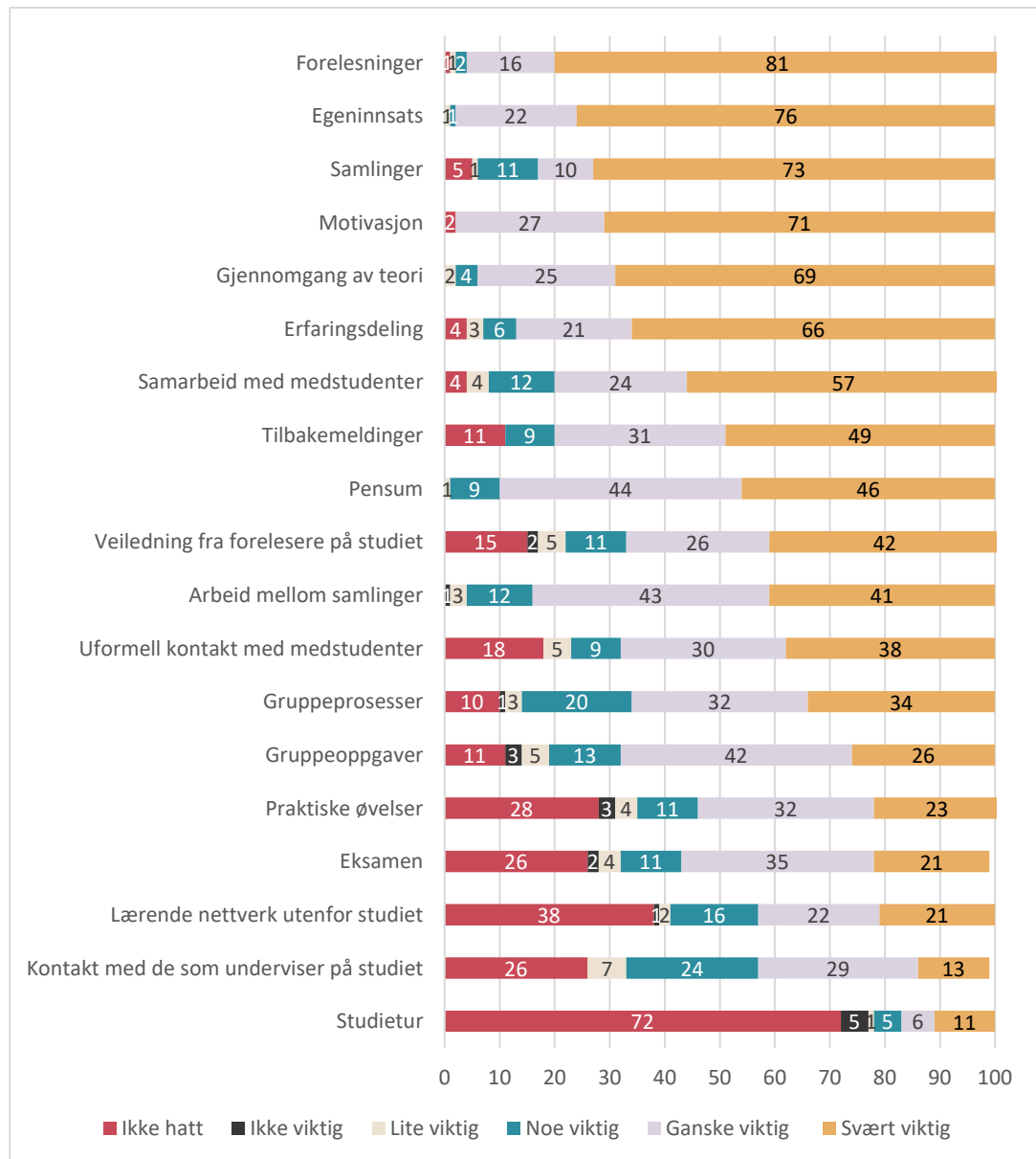
Tabell 4.1: Antall fysiske og digitale samlinger. Prosent. N = 161.

Antall samlinger	Fysiske	Digitale	Til sammen
Ingen	21	-	-
1 samling	32	-	-
2 samlinger	40	16	-
3 samlinger	4	12	-
4 samlinger	2	28	14
5 samlinger	2	13	32
6 samlinger	-	8	22
7 samlinger	-	14	16
8 – 20 samlinger	-	13	16
Totalt	100	100	100

De fleste har hatt en eller to fysiske samlinger, mens 21 prosent har hatt ingen fysiske samlinger. Antallet digitale samlinger varierer betydelig, fra to til atten. Over halvparten forteller at de har hatt tre til fem digitale samlinger. Når vi ser på totaltallene ser vi at det er vanligst å ha hatt 5 – 6 samlinger totalt, inkludert både fysiske og digitale

4.2 Hva er viktig for læringsutbyttet?

For å få kunnskap om hva som fører til læringsutbytte ble styrerne bedt om å ta stilling til hvor viktige ulike deler av videreutdanningen hadde vært for dette. Innholdet i spørsmålet og svarfordelingen vises i figur 4.1.

Figur 4.1: Hvor viktig ulike deler av studiet har vært. Prosent. N = 99

Som gjort rede for i kapittel 2 ble svarene på dette spørsmålsbatteriet slettet ved en feil, og det som presenteres her er basert på data fra ekstraundersøkelsen. Det er to unntak: Alternativene *forelesninger* og *samarbeid med medstudenter* stammer fra den opprinnelige datainnsamlingen, og 161 personer har tatt stilling til disse

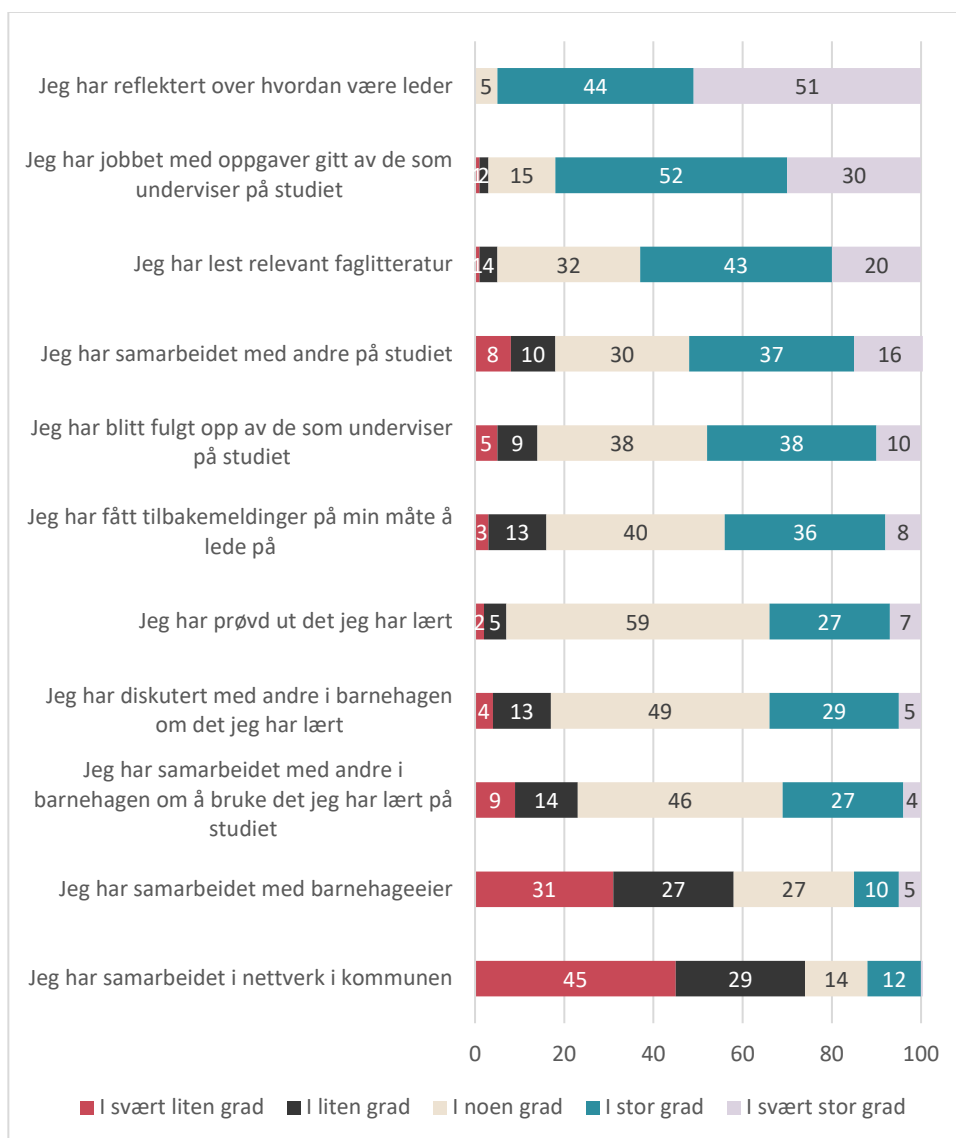
to utsagnene. Dette er også det alternativet som får høyest tilslutning. Hele 81 prosent betrakter forelesninger som svært viktig for læringsutbyttet.

Mange av alternativene som er nevnt i spørsmålet får høy tilslutning. I tillegg til forelesninger, får alternativene *egeninnsats, samlinger, motivasjon, gjennomgang av teori, erfaringsdeling og samarbeid med medstudenter* høy tilslutning. Over halvparten oppgir at dette er forhold som har vært svært viktig for læringsutbyttet. Svarene peker på at både egen innstilling og innsats, forhold ved studiet og samarbeid med andre studenter betraktes som viktig. Sammenliknet med hva lærere svarte på et tilsvarende spørsmål vektlegger styrere forelesninger og samlinger i større grad (Gjerustad, Pedersen og Borlaug, 2021).

For noen av de inkluderte utsagnene er det en betydelig andel som har krysset av for *ikke hatt*. Dette gjelder *kontakt med de som underviser på studiet, eksamen, praktiske øvelser, lærende nettverk utenfor studiet og studietur*. Mellom 26 og 72 prosent oppgir at dette ikke har inngått i videreutdanningen. Blant de som har hatt dette i studiet er det jevnt over en høy andel som uttrykker at dette har vært viktig for læringsutbyttet, noe som taler for at flere vil kunne profitere på at dette inngår i studiet.

4.3 Arbeid mellom samlingene

Sentralt i kompetansestrategien *Kompetanse for framtidens barnehage* er at tilbyderne skal legge til rette for gjensidig utveksling av teori og praksis ved å bruke studentens arbeidssted som læringsarena. Det er derfor interessant å finne ut hvordan styrerne har jobbet med studiet mellom samlingene. Figur 4.2 viser de elleve utsagnene styrerne skulle ta stilling til om temaet, og svarfordelingen.

Figur 4.2: Arbeid med studiet mellom samlingene. Prosent. N = 169.

Svært mange – over 90 prosent – svarer at de i stor eller svært stor grad *har reflektert over hvordan være leder*. Det er også mange som oppgir at de har jobbet med oppgaver, lest relevant faglitteratur og samarbeidet med andre på studiet. Mellom 82 og 53 prosent svarer at de har gjort dette i stor eller svært stor grad.

Utsagnene som får lavest tilslutning handler om samarbeid med barnehageeier og i nettverk i kommunen. Majoriteten sier at det har gjort dette i liten og svært liten grad.

Sett under ett peker svarene i figur 4.2 på at hva som er mest og minst utbredt av arbeid mellom samlinger delvis handler om tilgang til personer og miljøer å samarbeide med. Den mest utbredte måten å jobbe på er egen refleksjon, altså arbeid som inkluderer bare den som tar styrerutdanning. Deretter kommer arbeid knyttet til studiet, som å samarbeide med andre på studiet og jobbe med oppgaver.

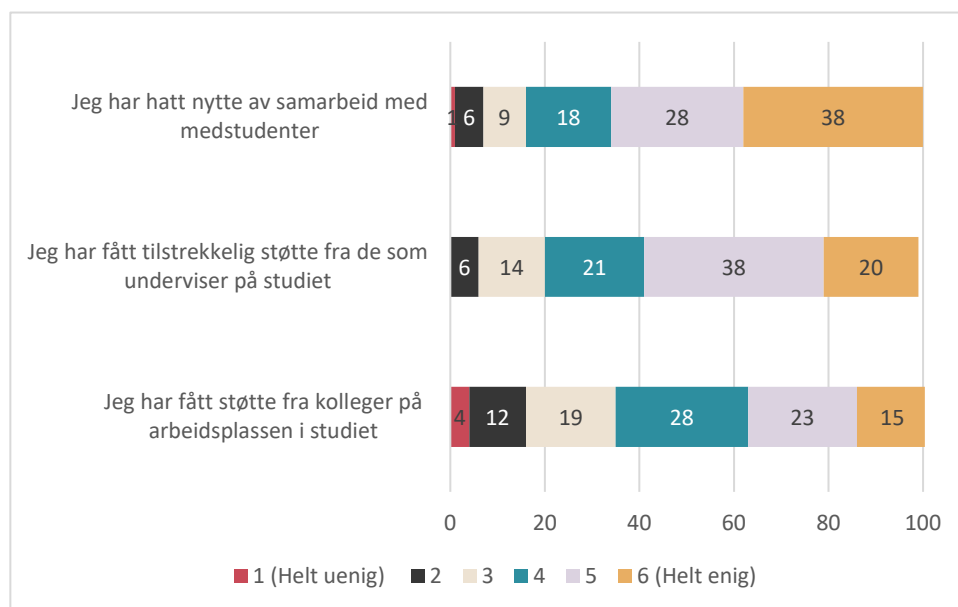
Etter det kommer ulike typer arbeid som inkluderer barnehagen de jobber i, som å få tilbakemelding og å diskutere og samarbeide med andre. Til sist kommer typer arbeid som inkluderer barnehageeier og nettverk i kommunen.

Analyser viser at alle utsagnene om arbeid mellom samlingene kan sies å måle det samme underliggende fenomenet (Chronbachs Alpa = .78). På bakgrunn av dette ble det laget et samlemål basert på gjennomsnittet av alle utsagnene. Verdien vil kunne variere fra en til fem. Verdien en vil forekomme dersom en person har krysset av for *I svært liten grad* ved alle utsagnene, mens verdien fem vil forekomme dersom en person har krysset av for *I svært stor grad* ved alle utsagnene. Dette samlemålet er et overordnet mål på arbeidet mellom samlingene, der en høyere verdi vil uttrykke mer aktivitet.

Korrelasjonsanalyser mellom dette målet og mål på opplevd kultur for kunnskapsdeling (se kapittel 3) viser moderat og klart signifikant sammenheng mellom de to målene ($r = .45, p < .001$). Det vil si at de som opplever sterkere kultur for kunnskapsdeling i barnehagen arbeider mer med studiet mellom samlingene enn de som opplever en svakere kultur for kunnskapsdeling.

4.4 Støtte og samarbeid i studiet

De fleste styrerne vil i løpet av studiet samarbeide med flere ulike personer. Vi spurte dem om støtte fra og samarbeid med tre grupper: medstudenter, de som underviser på studiet og kolleger.

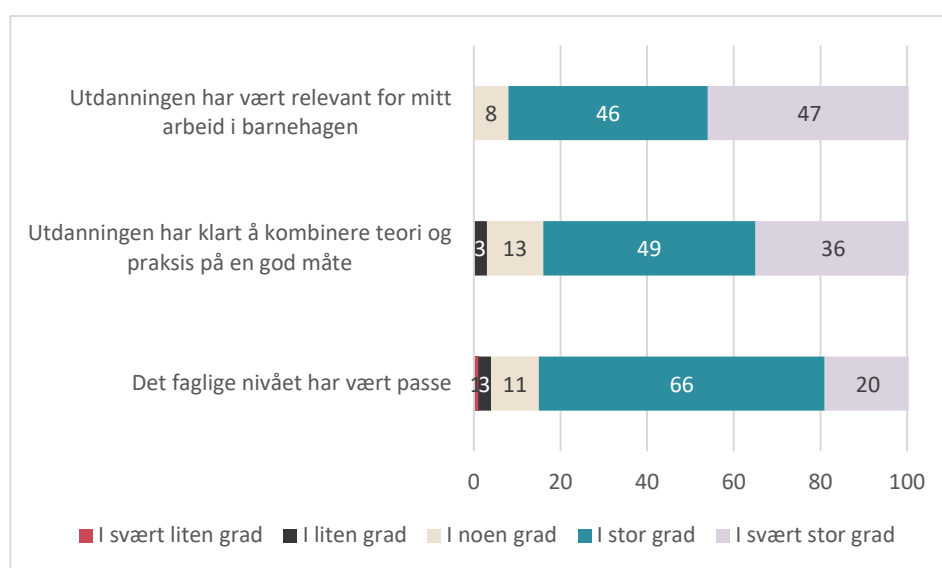
Figur 4.3: Samarbeid og støtte i studiet. Prosent. N = 156.

Utsagnet som får høyest tilslutning handler om nytte av samarbeid med medstudenter. Rundt to av tre er enig i at de har hatt nytte av det samarbeidet (svarkategori 5 og 6). Videre svarer over halvparten at de har fått tilstrekkelig støtte fra de som underviser på studiet. Utsagnet om støtte fra kolleger på arbeidsplassen er det som får lavest tilslutning. Det er likevel 38 prosent som er enig i at de har fått støtte fra kolleger, mens 16 prosent oppgir at de er uenig (svarkategori 1 og 2).

4.5 Faglig nivå og relevans

Deltakerne ble også bedt om å ta stilling til tre utsagn om studienes faglige nivå og relevans for det praktiske arbeidet i barnehagen. Figur 4.4 viser svarfordelingen.

Figur 4.4: Faglig nivå og relevans. Prosent. N = 159.

Når vi ser på andelen som krysser av for i stor og i svært stor grad er det tydelig at et klart flertall opplever videreutdanningen som relevant for eget arbeid, at teori og praksis har vært kombinert på en god måte og at det faglige nivået har vært passe. Svært få krysser av for alternativene i liten og i svært liten grad. Alt i alt peker svarene på at utdanningene har vært i tråd med styrernes behov.

Svar på et åpent spørsmål om hvordan studiet har relatert seg til praksis viser mer mangfold i svarene enn hva vi får fra spørsmålene med forhåndsdefinerte svarkategorier. Noen styreere svarer at de synes studiet har vært relevant for deres arbeidssituasjon, mens andre etterlyser konkrete ting, som kriseledelse, og mer barnehagerelatert pensum.

4.6 Oppsummering

De fleste styrerne har deltatt på en eller to fysiske samlinger, i tillegg til noen digitale. Det vil si at det vanligste har vært 5 – 6 samlinger til sammen i løpet av studiet.

Alternativene *forelesninger, egeninnsats, samlinger, motivasjon, gjennomgang av teori, erfaringsdeling og samarbeid med medstudenter* betraktes som viktig for læringsutbyttet. Svarene peker på at både egen innstilling og innsats, forhold ved studiet og samarbeid med andre studenter betraktes som viktig. Sammenliknet med hva lærere svarte på et tilsvarende spørsmål vektlegger styrere forelesninger og samlinger i større grad.

Den mest utbredte måten å jobbe på med studiet mellom samlinger er egen refleksjon, altså arbeid som inkluderer bare den som tar styrerutdanning. Deretter kommer arbeid knyttet til studiet, som å samarbeide med andre på studiet og jobbe med oppgaver. Etter det kommer ulike typer arbeid som inkluderer barnehagen de jobber i, som å få tilbakemelding og å diskutere og samarbeide med andre. Til sist kommer typer arbeid som inkluderer barnehageeier og nettverk i kommunen, som bare noen få sier at de har gjort.

Et klart flertall av styrerne opplever at videreutdanningen har vært relevant for eget arbeid, at teori og praksis har vært kombinert på en god måte og at det faglige nivået har vært passe. I alt peker svarene på at utdanningene har vært i tråd med styrernes behov.

5 Utbytte og bruk av studiet

I dette kapitlet ser vi nærmere på deltakernes læringsutbytte fra studiene, deres oppfattelse av kvaliteten på videreutdanningen og om de har forstått hvordan de kan ta den nye kunnskapen i bruk.

5.1 Læringsutbytte

Deltakerne på styrerutdanningen ble bedt om å ta stilling til ulike utsagn om læringsutbyttet. Som gjort rede for i kapittel 2 ble seks av tolv svar på dette spørsmålsbatteriet slettet ved en feil. Det vil si at det som presenteres her er basert på data fra både den opprinnelige undersøkelsen og fra ekstraundersøkelsen.

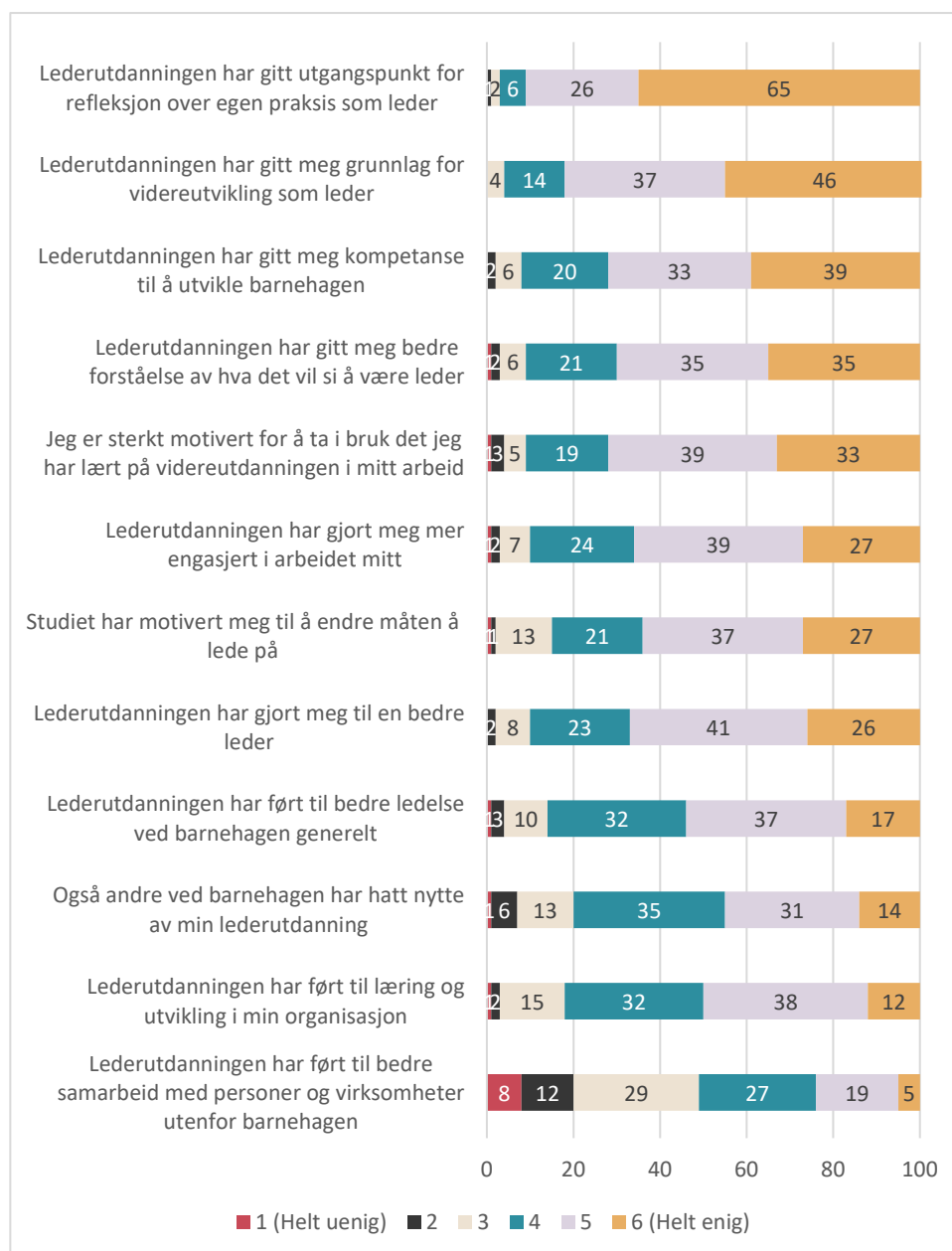
De utsagnene hvor data ikke ble slettet er:

- Lederutdanningen har gitt utgangspunkt for refleksjon over egen praksis som leder
- Lederutdanningen har gjort meg til en bedre leder
- Lederutdanningen har gjort meg mer engasjert i arbeidet mitt
- Studiet har motivert meg til å endre måten å lede på
- Lederutdanningen har gitt meg grunnlag for videreutvikling som leder
- Lederutdanningen har gitt meg bedre forståelse av hva det vil si å være leder

Mellom 157 og 161 personer har svart på disse utsagnene. Rundt 99 har svart på de resterende utsagnene. Det at relativt få har svart noen av utsagnene gjør av vi må være varsomme med å generalisere svarene. Når omkring en av tre har svart på spørsmålene så må vi si at vi ikke vet hvordan det hadde sett ut dersom alle hadde svart.

Figur 5.1 viser andelen som ga uttrykk for å være helt eller litt enig i utsagnene. Figuren viser at videreutdanningen først og fremst har bidratt til at deltakerne reflekterer over egen praksis som leder, noe 65 prosent er helt enig i. Videre er 39 prosent helt enig i at lederutdanningen har gitt dem kompetanse til å utvikle barnehagen, og 35 prosent er helt enig i at videreutdanningen har gitt dem bedre forståelse av hva det vil si å være leder. Derimot er kun 5 prosent helt enig i at utdanningen har ført til bedre samarbeid med personer og virksomheter utenfor barnehagen, mens 20 prosent er helt eller litt uenig i dette utsagnet. Mer generelt viser

figuren at videreutdanningen i større grad har bidratt til egenutvikling og -refleksjon enn utvikling i eller utenfor barnehagen. Med andre ord er videreutdanning et løft for den enkelte deltaker, mens utbyttet eller «spill-over» for barnehagen eller andre kollegaer er mindre sentralt.

Figur 5.1 Læringsutbytte videreutdanning. Prosent. N=157/99

Analysen viser at alle utsagnene som måler læringsutbytte måler det samme underliggende fenomenet (Cronbachs Alpha = .93). På bakgrunn av det har vi laget et samlemål som består av gjennomsnittsverdien av alle utsagnene som vises i figur 5.1. Samlemålet vil kunne gå fra verdien 1 til verdien 6, der 1 vil gjenspeile at

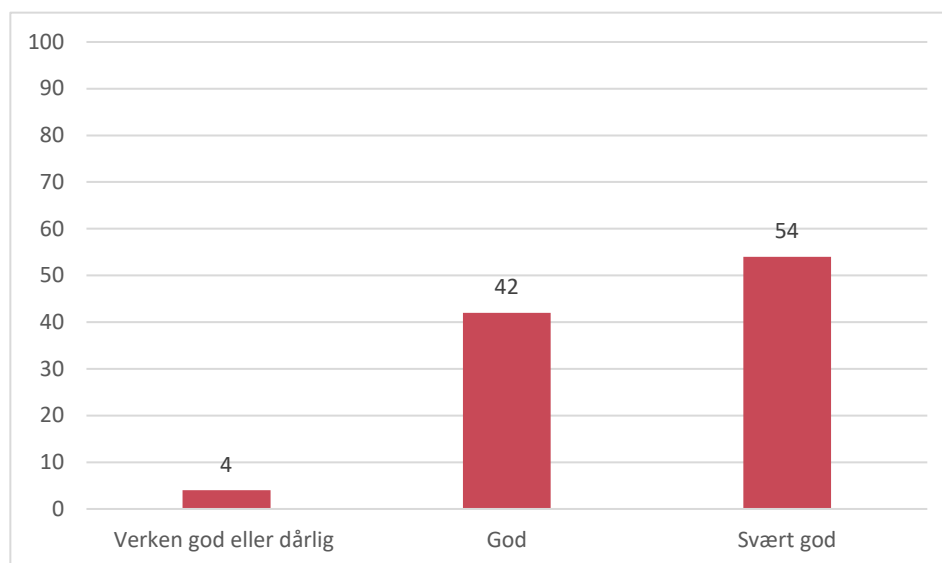
noen har svart helt uenig til alle utsagnene, mens 6 vil gjenspeile at de har svart helt enig. Tabell 5.1 viser gjennomsnittlig verdi på samlemålet etter studiested.

Tabell 5.1: Gjennomsnittlig opplevd læringsutbytte etter studiested. Prosent. N = 157 (hovedundersøkelsen) / 92 (ekstraundersøkelsen).

Studiested	Gjennomsnitt	Std.avvik	N
Dronning Mauds Minne Høgskole	5,1	0,5	16/7
Handelshøyskolen BI	4,7	0,9	40/29
OsloMet- Storbyuniversitetet	4,9	0,6	28/16
UiT Norges arktiske universitet	4,9	0,8	19/7
Universitetet i Agder	5,0	0,6	21/14
Universitetet i Sørøst-Norge	4,8	0,8	15/10
Norges Handelshøyskole	4,8	0,9	18/9
Total	4,9	0,8	157/92

Tabellen viser at det er små forskjeller mellom studiestedene, og variasjonen er ikke signifikant. Det vil si at deltakerne uavhengig av studiested opplevde et relativt godt læringsutbytte fra studiene.

Deltakerne ble også bedt om å ta stilling til deres hovedinntrykk av kvaliteten på studiene, alle forhold tatt i betraktning (figur 5.2.).

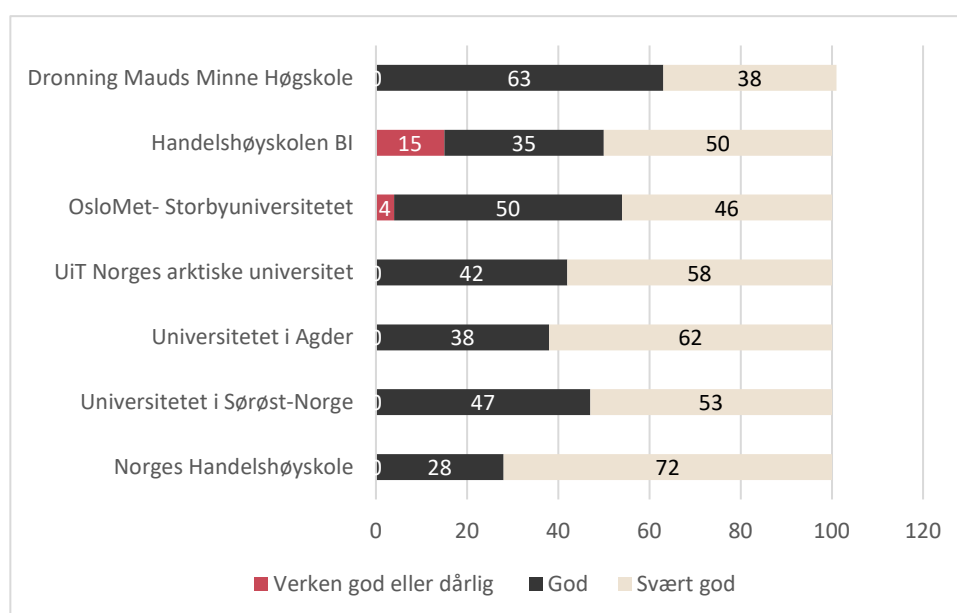

Figur 5.2: Hovedinntrykk av kvalitet på studiet. Prosent. N = 160.

Som figuren viser er det mange som har et godt inntrykk av studiene. Hele 54 prosent krysser av for at kvaliteten var *svært god*, mens ytterligere 42 prosent svarer at den var *god*. Det vil si at over 90 prosent opplever kvaliteten som *svært god* eller *god*. Kun fire prosent krysser av for at den var verken god eller dårlig. Ingen har krysset av for svaralternativene *dårlig* og *svært dårlig*.

Når vi sammenlikner med barnehagelærere, lærere og yrkesfaglærere, er barnehagestyrere den gruppen hvor flest opplever kvaliteten på studiet som svært god (Bergene, Gjerustad og Borlaug, 2021; Gjerustad, Pedersen og Borlaug, 2021; Pedersen, Gjerustad og Borlaug, 2021).

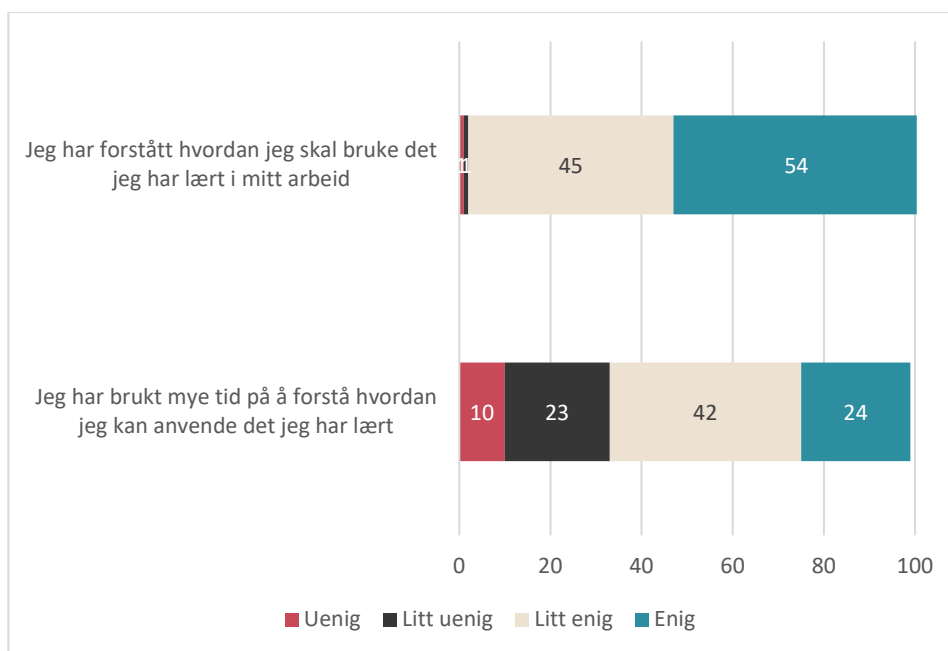
Vi har her også sett på om det er forskjell mellom lærerstedene når det gjelder opplevd kvalitet på studiene (Figur 5.4). Vi finner små forskjeller, og de fleste synes kvaliteten er god. Det kan imidlertid virke som deltakerne på studiene ved UiA i noe større grad enn de andre generelt opplevde kvaliteten på studiene som høy. Det er likevel viktig å understreke at det er relativt få respondenter per lærersted, og at det derfor er viktig å ikke tillegge disse resultatene for mye vekt.

Figur 5.3: Hovedinntrykk av kvaliteten på studiet etter studiested. Prosent N = 157.

5.2 Fra teori til praksis

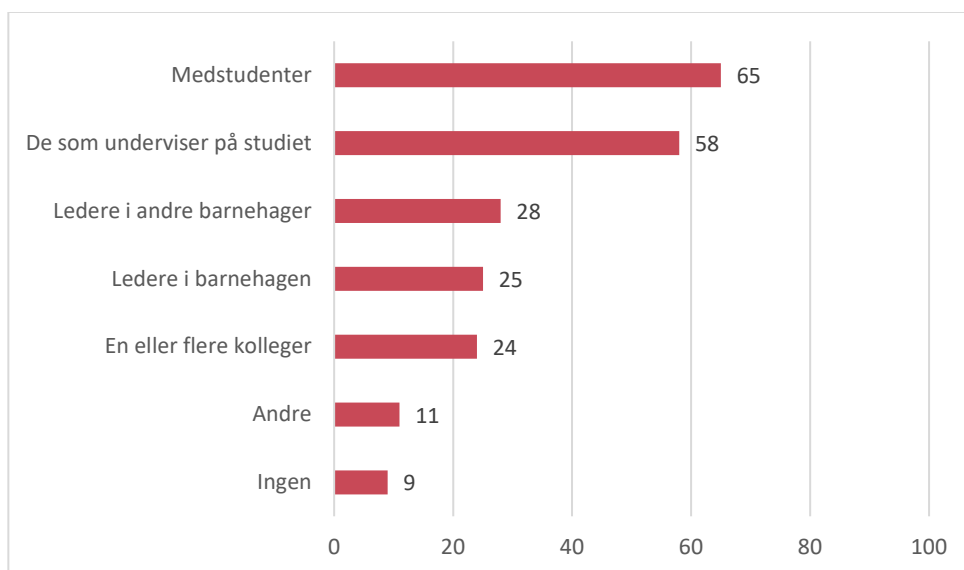
Å oversette teoretisk kunnskap til praksis er en viktig del av videreutdanningen (Kennedy 2016). Vi spurte derfor deltakerne om de har forstått hvordan de kan bruke den nye kunnskapen og om de har brukt mye tid på denne oversettelsesprosessen (Figur 5.4).

Figur 5.4: Anvendelse av kunnskap fra studiet. Prosent. N = 158.

Figuren viser at 54 prosent har forstått hvordan de skal bruke kunnskapen i arbeidet sitt, mens 45 prosent er litt enig i dette utsagnet. Videre viser den at 24 prosent av deltakerne har brukt mye tid på å forstå hvordan de kan anvende det de har lært, mens 42 prosent er litt enig i dette. Dette kan både bety at noe av kunnskapen har vært krevende å oversette til praksis, eller at dette bare er noe som tar tid. Imidlertid viser kap. 4.4 at deltakerne mente at studiene kombinerte teori og praksis på en god måte, slik at vi kan anta at prosessen ikke var for utfordrende. Sammenligner vi med barnehagelærere, lærere og yrkesfaglærer ser vi at svarmønsteret på disse to utsagnene er relativt likt mellom de ulike gruppene av deltakere på videreutdanning (Gjerustad mfl. 2021; Pedersen mfl. 2021; Bergene mfl. 2021).

Vi spurte videre deltakerne om hvem som var viktige for dem i oversettelsesprosessen (Figur 5.5.).

Figur 5.5: Hvem har vært viktig for deg i arbeidet med å oversette det du har lært i videreutdanningen til praksis? Prosent. N = 159.

Her svarte 65 prosent at medstudentene var viktige, og dernest svarte 58 prosent «de som underviser på studiet». Kollegaer/leder i barnehagen eller i andre barnehagen var mindre viktige i oversettelsesarbeidet sammenlignet med medstudenter og undervisere. Ikke overraskende finner vi her et noe annet svarmønster enn hos barnehagelærerne (Bergene mfl. 2021). Sistnevnte svarte at en eller flere kolleger var viktigere enn ledere i barnehagen i oversettelsesarbeidet. For styrere er det motsatt, og de vektet ledere i andre barnehager høyere enn ledere i egen barnehage. Tett kontakt med medstudenter og undervisere gjennom studiet er viktig for å oversette kunnskapen til praksis. Kapittel 4.3. understreker også betydningen av medstudenter og undervisere for arbeidet med studiene mellom samlingene hvor også blant annet oversettingen finner sted.

5.3 Oppsummering

De fleste deltakerne på videreutdanningen opplever at studiet har bidratt til økt refleksjon rundt egen praksis og har gitt dem grunnlag for videreutvikling som leder. Store deler av læringsutbyttet er knyttet til egen utvikling og refleksjon, og i mindre grad til utviklingen av barnehagen. Lærersted har ingen betydning for opplevd læringsutbytte. Antallet styrere som har svart på spørsmålene om læringsutbytte er relativt lavt, og resultatene må tolkes med forsiktighet.

Generelt er deltakerne fornøyd med kvaliteten på studiene, uavhengig av lærersted. I tillegg har tilnærmet alle deltakerne (99 prosent) forstått hvordan de kan anvende det de har lært i praksis. Dette indikerer at studiet er relevant for deltakernes arbeidshverdag. To av tre har brukt mye tid på å omsette kunnskapen til praksis, og i denne prosessen har særskilt medstudenter og undervisere vært

viktige. Disse funnene understreker betydningen av et studiefellesskap for økt læringsutbytte.

Referanser

- Bergene, A.C., Gjerustad, C. og Borlaug, S.B. (2021) *Deltakerundersøkelsen for barnehagelærere. Resultater fra en spørreundersøkelse blant barnehagelærere som har tatt videreutdanning*. NIFU-rapport 2021:18. Oslo: NIFU.
- Gjerustad, C., Pedersen, C. & Borlaug, S.B. (2021). *Deltakerundersøkelsen for lærere 2021. Resultater fra en spørreundersøkelse blant lærere som har tatt videreutdanning innenfor strategien «Kompetanse for kvalitet»*. NIFU-rapport 2021:16. Oslo: NIFU.
- Gjerustad, C., Opheim, V., Hjetland, H.N., Rogde, K., Bergene, A.C. & Gulbrandsen, L. (2020). *Trivsel, læring og utvikling i barnehagen. Resultater fra TALIS Starting Strong Survey, Foreldreundersøkelsen i barnehage (FUBA) og BASIL*. NIFU-rapport 2020:10. Oslo: NIFU.
- Jensen, R. S., Bråten, M., Svalund, J. & Talberg, N. (2018). *Videreutdanning for barnehagelærere og lederutdanning for styrere 2018*. Fafo-rapport 2018:30. Oslo: Fafo.
- Jensen, R. S., Bråten, M., Svalund, J. & Talberg, N. (2019). *Videreutdanning for barnehagelærere og lederutdanning for styrere 2019*. Fafo-rapport 2019:30. Oslo: Fafo.
- Jensen, R.S., Bråten M. & Svalund, J. (2020). *Videreutdanning for barnehagelærere og lederutdanning for styrere 2020*. Fafo-rapport 2020:23. Oslo: Fafo.
- Kennedy, M.M. (2016). How does professional development improve teaching? *Review of educational research*, 86(4): 945-980.
- Oxford Research (2014). *Gode resultater er blitt bedre? Evaluering av nasjonalt utdanningstilbud i ledelse for styrere i barnehager. Sluttrapport I samarbeid med Institut for Uddannelse og Pædagogik (IUP/AU) ved Aarhus Universitet*. Oxford Research.
- Pedersen, C., Gjerustad, C. og Borlaug, S.B. (2021) *Deltakerundersøkelsen for yrkesfaglærere 2021. Resultater fra en spørreundersøkelse blant yrkesfaglærere som har tatt videreutdanning innenfor strategien «Yrkesfaglærerløftet»*. NIFU-rapport 2021:17. Oslo: NIFU.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness*. New York: Guilford Publishing.

Siddiq, F. & Gjerustad, C. (2017). *Deltakerundersøkelsen for barnehageansatte 2017: Resultater fra en spørreundersøkelse blant ansatte i barnehagen som har tatt videreutdanning innenfor strategien «Kompetanse for fremtidens barnehage»*. NIFU-rapport 2017:23. Oslo: NIFU.

Tabelloversikt

Tabell 2.1: Deltakelse etter studiested. N = 375/173/92.....	12
Tabell 4.1: Antall fysiske og digitale samlinger. Prosent. N = 161.....	26
Tabell 5.1: Gjennomsnittlig opplevd læringsutbytte etter studiested. Prosent. N = 157 (hovedundersøkelsen) / 92 (ekstraundersøkelsen).....	35

Figuroversikt

Figur 2:1: Aldersfordeling på styrere som deltok i undersøkelsen. Prosent. N = 184.....	13
Figur 2:2: Styrernes ansiennitet fra barnehagesektoren. Prosent. N = 184.....	14
Figur 2.3: Styrernes arbeid. Prosent. N = 184.....	14
Figur 2.4: Andel som fortsatt studerer, som ikke begynte på studiet og som har sluttet. Prosent. N = 203.....	15
Figur 3.1: I hvilken grad var du motivert for å ta videreutdanning? Prosent. N = 174.....	17
Figur 3.2: Grunner til å ta styrerutdanning. Prosent. N = 173.....	18
Figur 3.3: Hvordan har korona påvirket videreutdanningen og din situasjon? Prosent. N = 100.....	20
Figur 3.4: Utgiftsdekning i forbindelse med studiet. Prosent. N = 173.....	21
Figur 3.5: Kombinere studier med privatliv og arbeid. Prosent. N = 174.....	22
Figur 3.6: Avlastning fra oppgaver. Prosent. N = 174.....	22
Figur 3.7: I hvilken grad har tilretteleggingen ved barnehagen bidratt til eller hindret ditt utbytte fra studiet? Prosent. N = 173.....	23
Figur 3.8: Styrernes opplevelse av kultur for kunnskapsdeling. Prosent. N = 169.....	24
Figur 4.1: Hvor viktig ulike deler av studiet har vært. Prosent. N = 99.....	27
Figur 4.2: Arbeid med studiet mellom samlingene. Prosent. N = 169.....	29
Figur 4.3: Samarbeid og støtte i studiet. Prosent. N = 156.....	30
Figur 4.4: Faglig nivå og relevans. Prosent. N = 159.....	31
Figur 5.1 Læringsutbytte videreutdanning. Prosent. N=157/99.....	34
Figur 5.2: Hovedinntrykk av kvalitet på studiet. Prosent. N = 160.....	35
Figur 5.3: Hovedinntrykk av kvaliteten på studiet etter studiested. Prosent N = 157.....	36
Figur 5.4: Anvendelse av kunnskap fra studiet. Prosent. N = 158.....	37
Figur 5.5: Hvem har vært viktig for deg i arbeidet med å oversette det du har lært i videreutdanningen til praksis? Prosent. N = 159.....	38

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic institute for Studies in
Innovation, Research and Education

www.nifu.no